

SPIROU I TI ZA LJUDSKA PRAVA

Drage čitateljice i dragi čitatelji,

zadovoljstvo mi je predstaviti vam brošuru Spirou4Rights na hrvatskom jeziku, projekt nastao iz partnerstva između Veleposlanstva Belgije u Zagrebu, Kuće ljudskih prava Zagreb i Wallonie-Bruxelles International.

Prošle godine proslavili smo 70. godišnjicu usvajanja Opće deklaracije o ljudskim pravima, ključnog dokumenta za međunarodnu zaštitu ljudskih prava. Sa svojom preambulom i 30 članaka, ona predstavlja temelj građanskih i političkih prava, kao i ekonomskih, socijalnih i kulturnih prava svih ljudi. Ovaj temeljni tekst važan je danas jednako kao što je bio i 1948.

Prigodom spomenute godišnjice su se novine SPIROU i UN-ov Ured Visokog povjerenika za ljudska prava odlučili udružiti kako bi načela Deklaracije učinili opće poznatima. Kao istinski odraz vremena kroz koja su prošle, novine SPIROU oduvijek su bile nositelj humanističkih vrijednosti svojih stvoritelja: otvorenost prema svijetu, zaštita i obrana potlačenih, poštovanje različitosti, hrabrosti i velikodušnosti.

Najtalentiraniji autori nastojali su prepričati ovaj univerzalni tekst, baveći se ozbiljnim i važnim temama duhovito i emotivno, posredstvom poznatih likova iz stripova, poput Blakea i Mortimera, Lucky Lukea, Marsupilamija, Agenta 212, Cubitusa ili Mačke Philippea Gelucka.

Pozivam vas da ih otkrijete i budete uz našeg veleposlanika Spiroua, nositelja tih univerzalnih vrijednosti.

Na kraju želim zahvaliti Ivani Špiki i Klari Kožul, studenticama francuskog jezika na Sveučilištu u Zadru na hrvatskom prijevodu, pod nadzorom njihove profesorice Vande Mikšić.

Ugodno čitanje svima!

Nicolaas Buyck

Veleposlanik Belgije u Hrvatskoj

Drage čitateljice i dragi čitatelji,

iznimno nam je drago što vam možemo predstaviti ovo prigodno izdanje stripa SPI-ROU na hrvatskom jeziku, koje je nastalo povodom prošlogodišnje 70. obljetnice usvajanja Opće deklaracije o ljudskim pravima.

Spirou i drugi likovi iz stripa objašnjavaju nam važnost ljudskih prava za čovječanstvo i njihov značaj za naš svakodnevni život na način koji je istovremeno razumljiv odraslima, mladima i djeci. Nadamo se da će Spirouove avanture biti inspiracija upravo mladima da postanu aktivni građani u izgradnji otvorenog, tolerantnog i inkulativnog društva u kojem će svi ljudi, bez obzira na različitosti, moći živjeti dostojanstveno i ostvariti svoje snove i potencijale.

Ova publikacija je, uz djecu i mlade, posebno namijenjena i nastavnicama i nastavnicima koji podučavaju građanski odgoj i obrazovanje u školama kao dodatni edukativni materijal koji se može iskoristiti u nastavi. Pozivamo vas da je koristite u vašem radu s učenicama i učenicima.

Na kraju, zahvaljujemo se Veleposlanstvu Belgije i Wallonie-Bruxelles International bez kojih Spirouove avanture ne bi bile dostupne na hrvatskom jeziku i ovaj strip ne bi bilo moguće producirati.

Želimo vam ugodno čitanje.

Ivan Novosel

programske direktor Kuće ljudskih prava Zagreb

TATICA

Nob

© Nob 2018

ČLANAK 1

Sva ljudska bića rađaju se slobodna i jednaka
i treba ih se tretirati na isti način.

DJECA OTPORA

Ers & Dugomier

ČLANAK 2

Svakome pripadaju sva prava i slobode bez obzira na rasu, boju kože, spol, jezik, vjeru, političko ili drugo opredjeljenje, nacionalno ili društveno porijeklo, imovinu, rođenje ili drugu situaciju.

MARSUPILAMI

Batem

O.1

O.2

ČLANAK 3

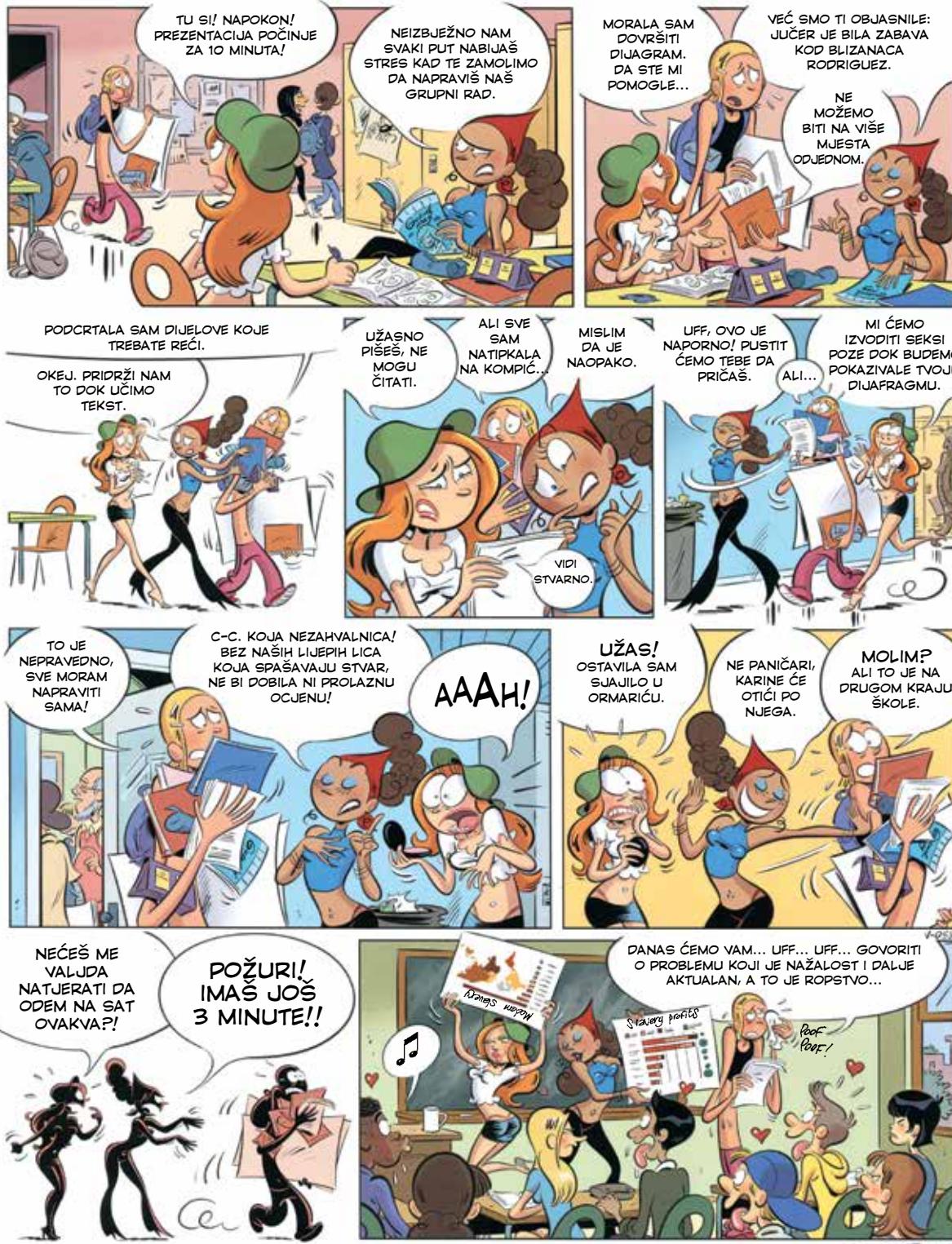
Svatko ima pravo na život, slobodu i osobnu sigurnost.

PUPAK SVIJETA

Delaf & Dubuc

NA USLUZI NJIHOVIM VELIČANSTVIMA

© Dupuis 2018

ČLANAK 4

Nitko nema pravo držati drugoga u ropstvu.

ATELJE MASTODONTE

Jérôme Jouvray

© Dupuis 2018.

ČLANAK 5

Nitko nema pravo mučiti drugoga.

MASLIN GRANKO

Dany

ZAMISLIMO ZEMLJU IZ SNOVA... UOSTALOM, ZOVE SE RUŽOSNOVIJA...

... PREDIVAN FANTASTIČNI SVIJET U KOJEMU SVI ŽIVE U SAVRŠENOJ HARMONIJI...

ALI IZNENADA, SKUPINA ČUPOZMAZANACA, GLUPIH I ZLIH SUSJEDA, ODLUČI NAPASTI TU ČUDESNU ZEMLJU.

DOBRI STANOVNICI RUŽOSNOVIJE NEMAJU NIKAKVO ORUŽJE DA SE ODUPRU TOJ HORDI POKVARENJAKA.

U NAPAD!

SVE ĆEMO RAZVALITI!

SVE IH UCMEKAJTE!

UPOMOĆ!

MRGODSTARCI, DRŽAVNI MUDRACI,
UPRAVO SU OČAJNI...

SVE UNIŠTAJUJU!...
PA ČAK I SLATKIŠE.

MASLINE GRANKO,
VI ŠTE JUNAK OVOG
STRIPAJ! ŠTO ĆETE
PODUCETI?

SPASITE
NAS!

HMM. U APSURDISTANU (*)
BI POZVALI UN... ALI OVDJE,
U RUŽOSNOVIJI, NE ZNAM
MOGU LI SE PLAVE
KACIGE UPLITATI...

ZAŠTO NE? I MI
SANJARI IMAMO
PRAVO BITI
PRIZNATI...
I ZAŠTIĆENI!

U PRAVU STE!
POKUŠAT
ĆU IH
KONTAKTIRATI.
BRZO!

(*) PRAVI-SVIJET-GDJE-VLADA-DOSADA.

ZAHVALJUJUĆI KONTAKTIMA MASLINE GRANKA (A TAKOĐER I ZAHVALJUJUĆI BUJNOJ MAŠTI), PLAVE KACIGE SU DOŠLE I U TREĆU OKA POSLALE ČUPOZMAZANCE NATRAG U NJIHOVU JAZBINU...

I USPOSTAVILE SU MIR I SREĆU U LIJEPOU
ZEMLJI RUŽOSNOVIJI.

ALI TO JE IZMIŠLJENI SVIJET... U APSURDISTANU (*),
NAŽALOST, TO NIKAD NIJE TAKO JEDNOSTAVNO.

(*) NAŠ SVIJET.

DANY 2013

© Dupuis 2013

ČLANAK 6

*Svatko mora biti zaštićen zakonom svugdje i jednako,
kao i sva druga ljudska bića.*

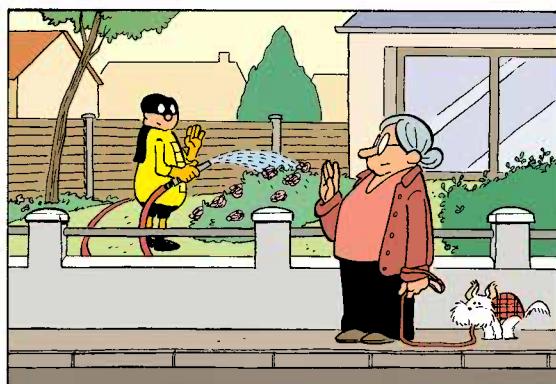
NEPOBJEDIVI

Pascal Jousselin

ZAHVALJUJUĆI NJEMU,
NITKO NIJE IZNAD
ZAKONA.

NEPOBJEDIVI
JEDINI PRAVI
SUPERHEROJ STRIPA

JOUSSELIN -
couleur : CROIX

© Dupuis 2018

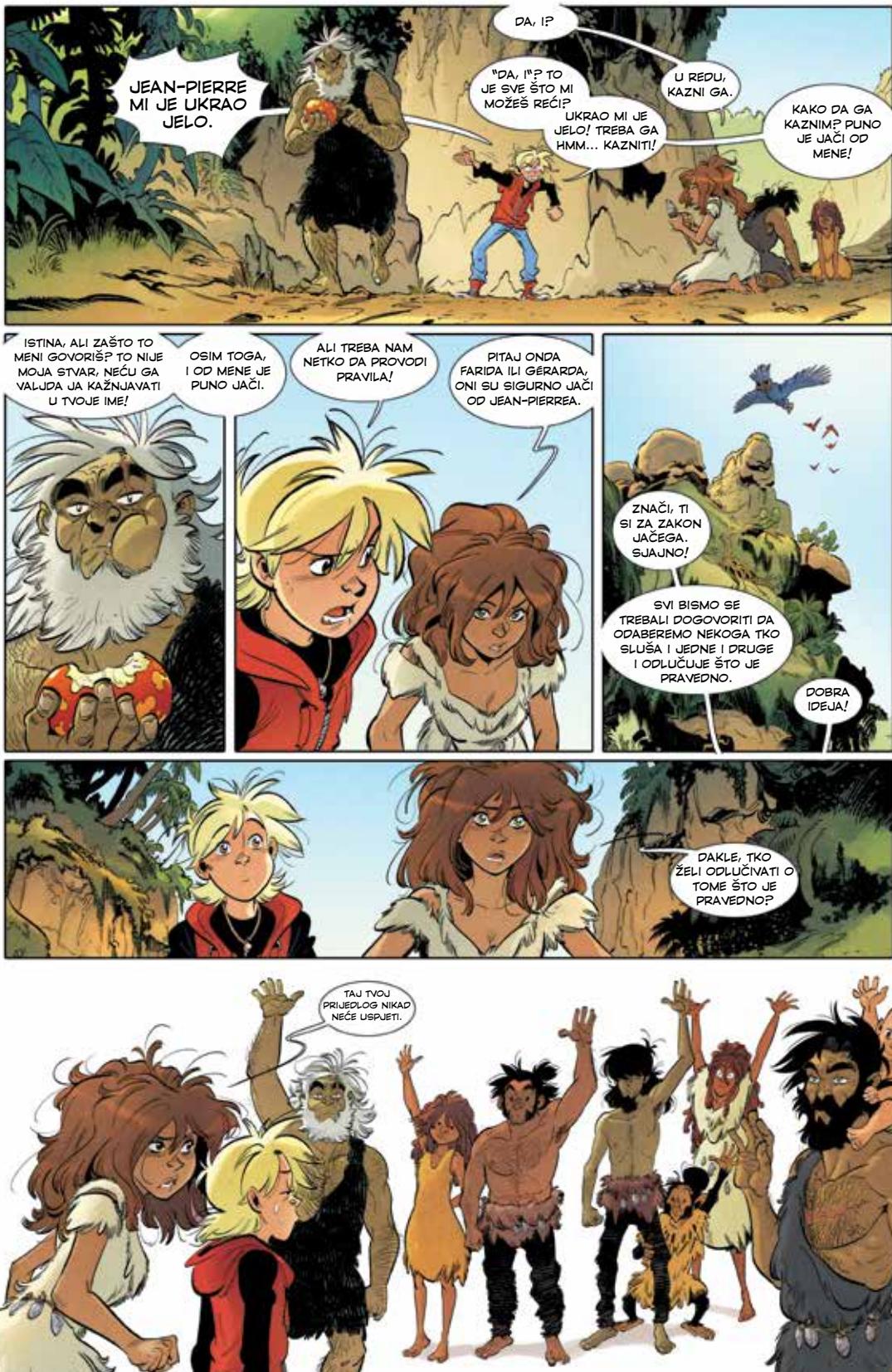
ČLANAK 7

Svi su pred zakonom jednaki i imaju pravo na jednaku pravnu zaštitu.

FRNCK

Olivier Bocquet & Brice Cossu

ČLANAK 8

Svatko ima pravo na pravnu pomoć i pristup pravosuđu kada se njegova prava ne poštuju.

TELEMAH

Kid Toussaint & Kenny Ruiz

© Dupuit 2018

ČLANAK 9

Nitko ne smije biti podvrgnut samovoljnom uhićenju, zatvaranju ili izgonu.

KAPETAN INĆUN

Floris

© Duplje 2018

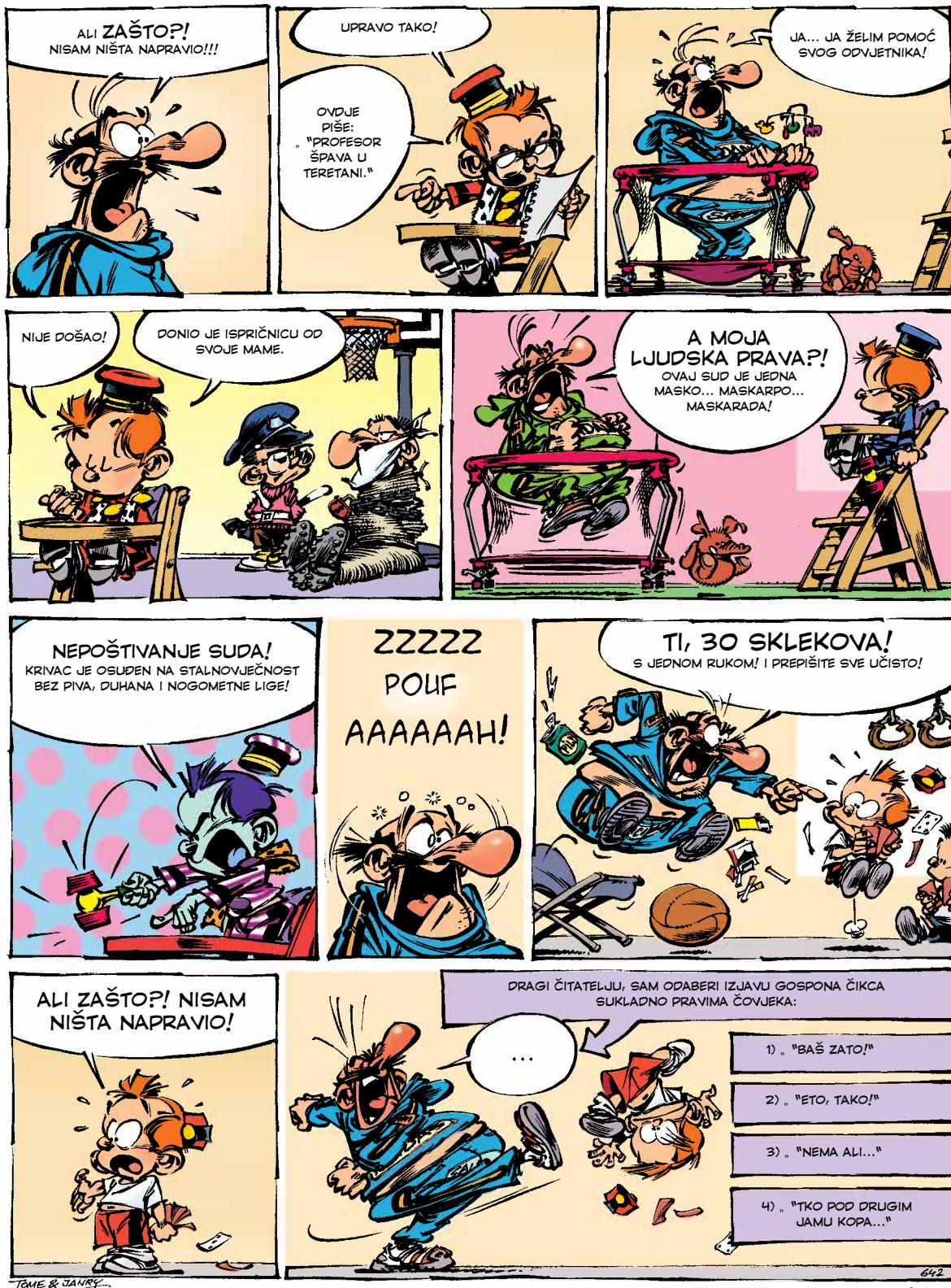
ČLANAK 10

Suđenja trebaju biti javna i provođena na pravičan način od strane neovisnog i nepristranog suda.

MALI SPIROU

Tome & Janry

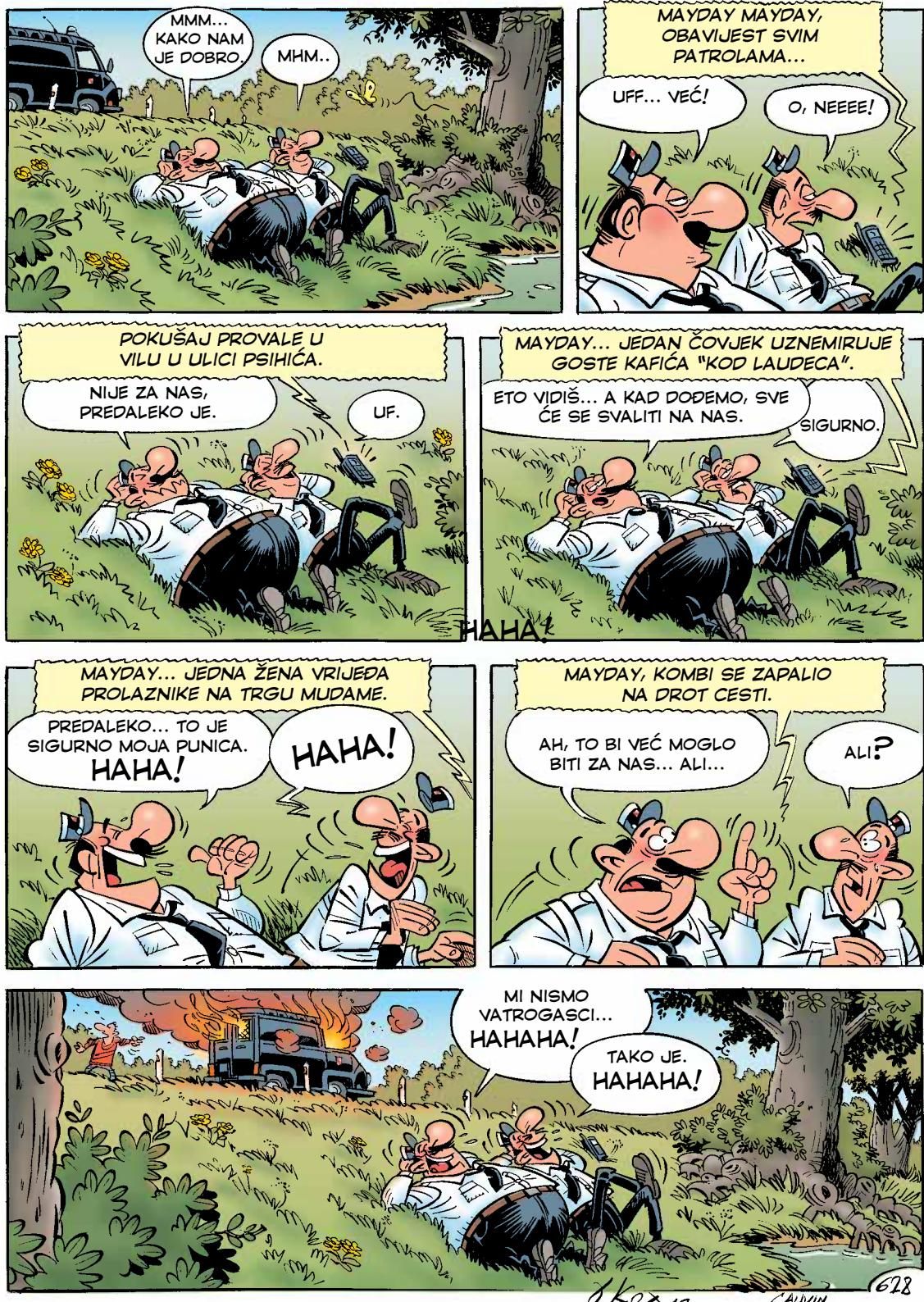
ČLANAK 11

Svatko se smatra nevinim dok mu se ne dokaže krivica sukladno sa zakonom. Svatko optužen za zločin ima pravo na obranu.

AGENT 212

Kox & Cauvin

ČLANAK 12

Svatko ima pravo na zaštitu ako netko pokuša naštetiti njegovom ugledu, ući u njegov dom bez dopuštenja ili prekršiti povjerljivost njegova dopisivanja.

BLAKE & MORTIMER

Yves Sente & André Juillard

ČLANAK 13

Svatko ima pravo napustiti svoju državu, kretati se u njoj slobodno i u nju se vratiti.

TAMARA

Lou & Christian Darasse

DARASSE-LOU-BENBK

© Duplilis 2018

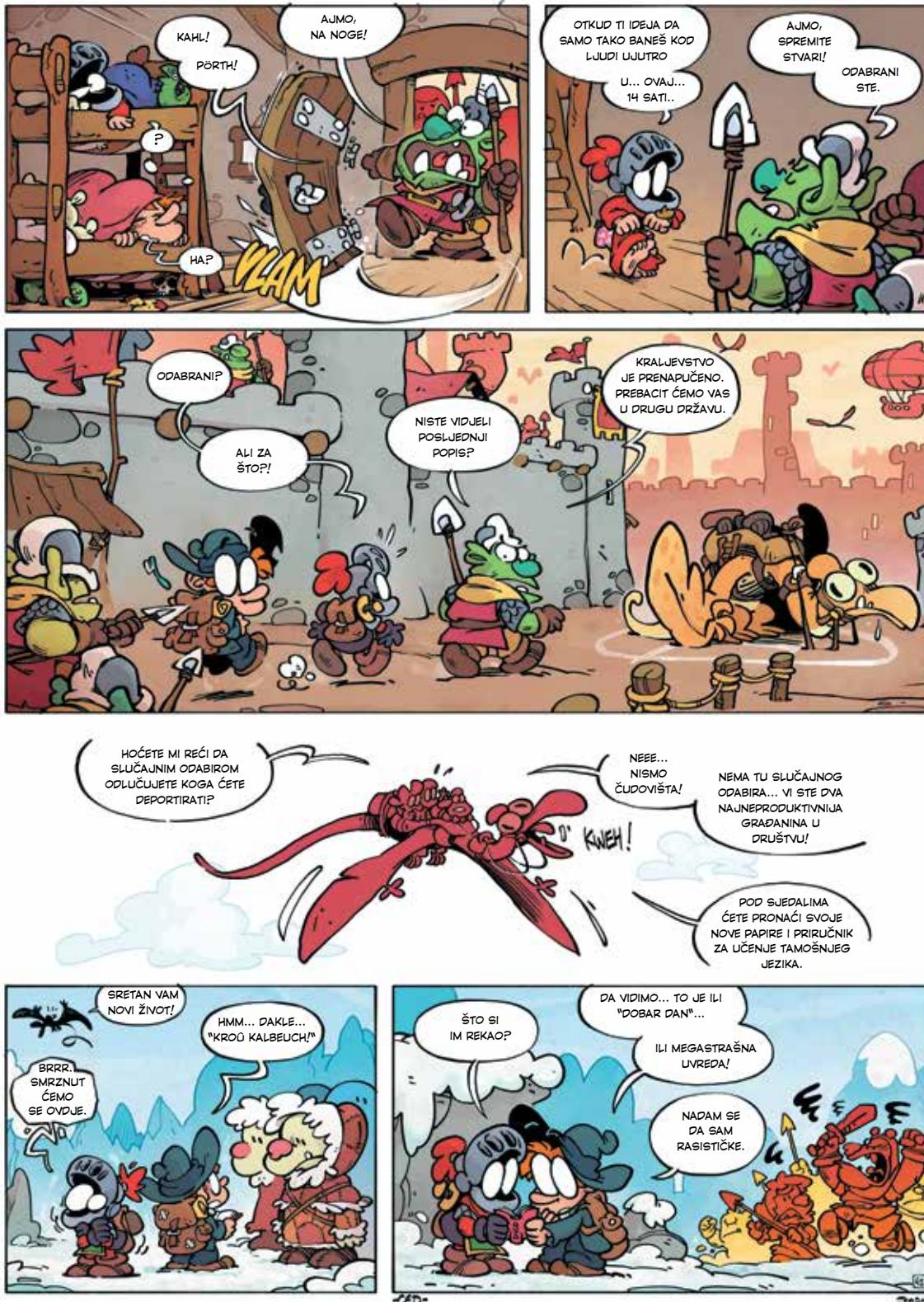
ČLANAK 14

Pred progonom, svatko ima pravo
potražiti azil u drugoj državi.

KAHL & PÖRTH

Ced & Ztnarf

© Dupuis 2018

ČLANAK 15

Svatko ima pravo biti državljanin neke zemlje i imati državljanstvo.

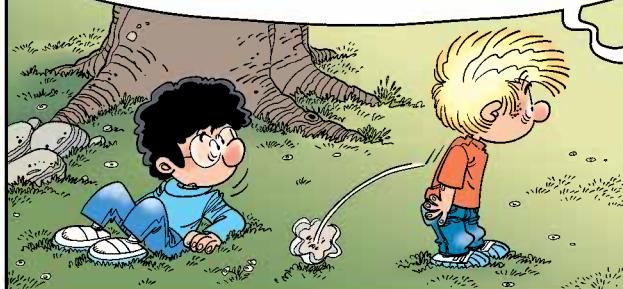
CÉDRIC

Laudec & Cauvin

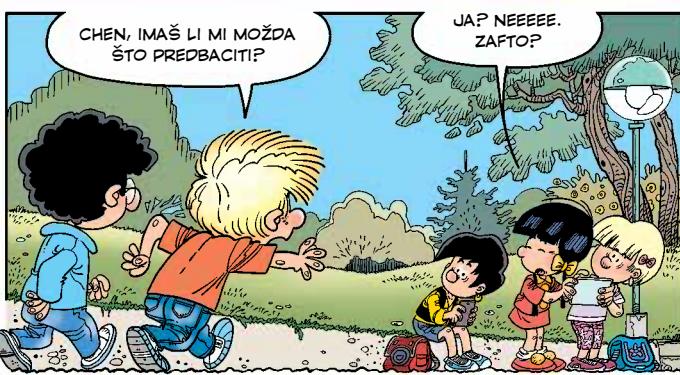

PA IPAK, POSTOJE MJESTA NA KOJIMA NI DANAS CURA NEMA IZBORA, NEGOT MORA, HTJELA TO ONA ILI NE, UDATI ZA LIKA KOJEG JOU DOVEDU. NEMA PRAVO GLASA.

OVĐUE NIJE TAKO, ŠTO GOD ON REKAO ILI NAPRAVIO, ONA GA UNIJEK MOŽE OTKANTATI.

TKO ZNA.
U TAKVIM
SLUČAJEVIMA
ONE UNIJEK
NAĐU HRPU
RAZLOGA.

Cauvin - Laudec 18

© Dupuis 2018

ČLANAK 16

Punoljetni muškarci i žene imaju pravo sklopiti brak i osnovati obitelj bez ikakvih ograničenja u pogledu rase, državljanstva ili vjere. Obitelj ima pravo da je štite država i pravni sustav.

ATELJE MASTODONT

Guillaume Bouzard

ČLANAK 17

Svako ima pravo posjedovanja imovine.
Nitko ne smije ilegalno biti lišen svoje imovine.

ERNEST & REBECCA

Antonello Dalena & Guillaume Bianco

Bianco-Dalena

© Le Lombard 2018

ČLANAK 18

Svako ima pravo slobodno prakticirati svoju vjeru,
promijeniti je i prakticirati je sam ili s drugima.

Članak 19

© Charles Berberian

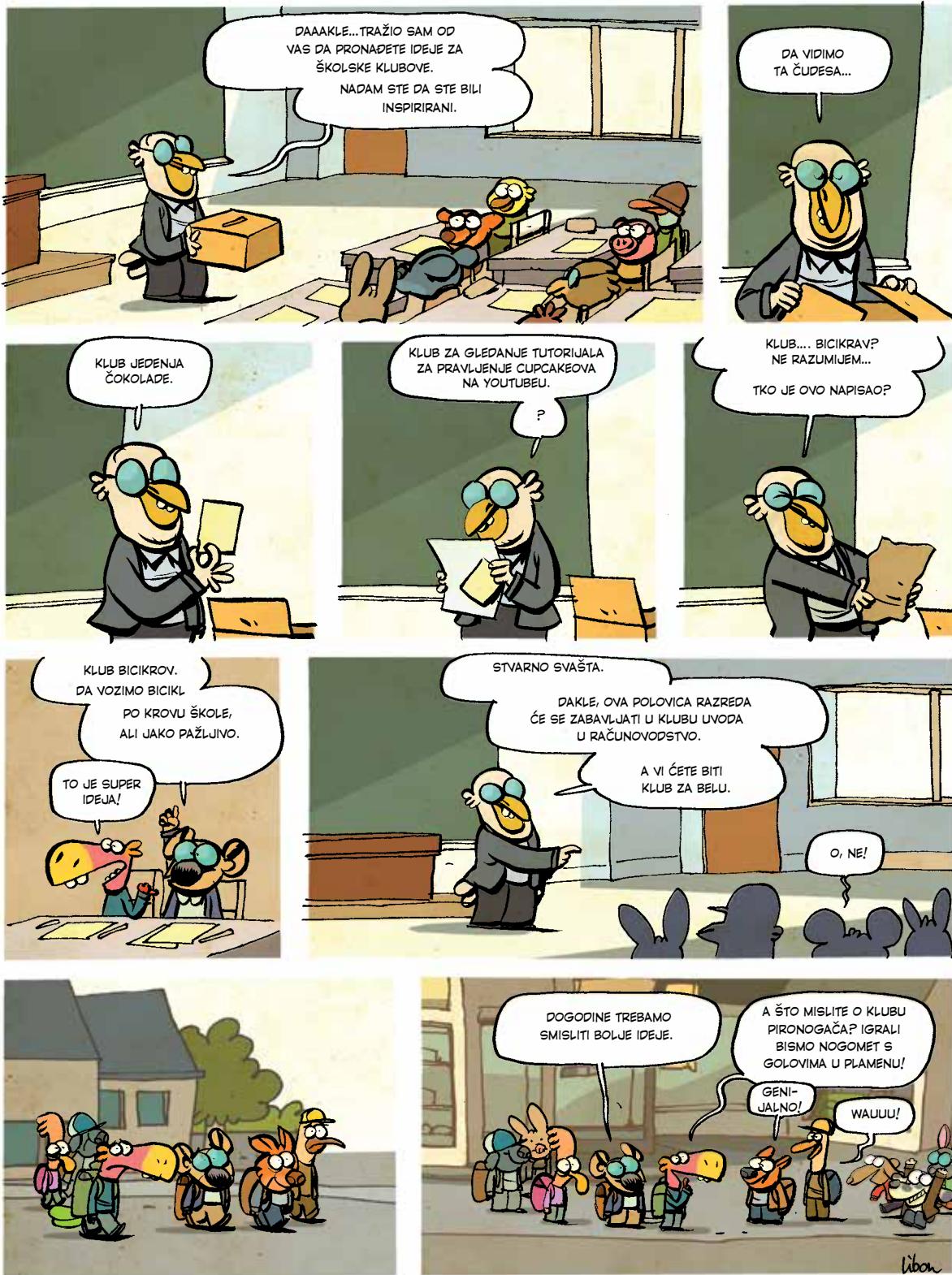
ČLANAK 19

*Svatko ima pravo na slobodu mišljenja i izražavanja
i nitko ga u tome ne smije sprječiti.*

JAHĀČI APOKADISPE

Libon

© Duplilis 2018

ČLANAK 20

Svatko ima pravo organizirati mirna okupljanja i sudjelovati u njima.

ZVAO SE PTIROU

Laurent Verron & Yves Sente

© Dupuis 2018

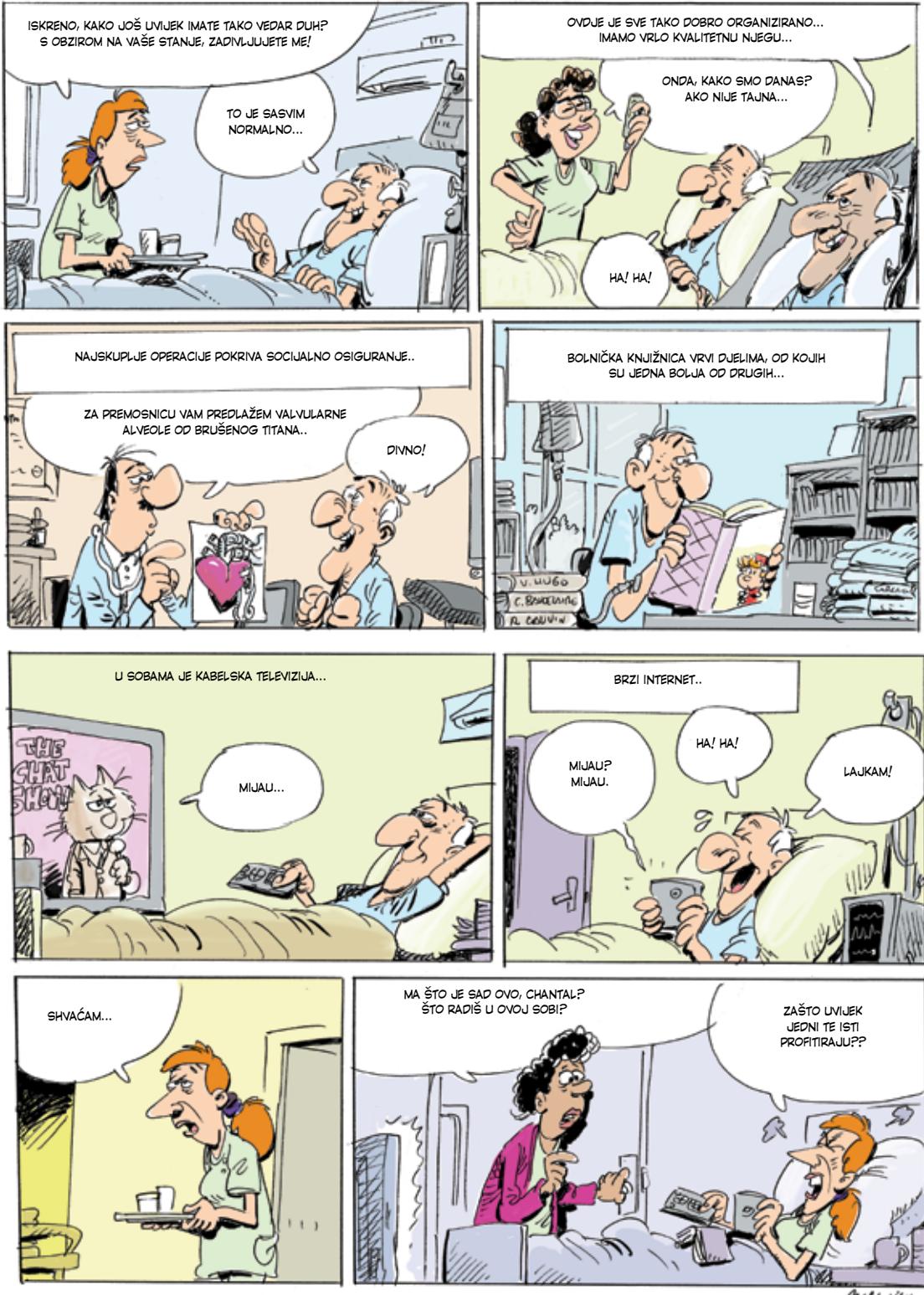
ČLANAK 21

Svatko ima pravo sudjelovati u političkom životu svoje zemlje i na jednak pristup javnim službama.
Izbori se trebaju održavati redovito.

ŽENE U BIJELOM

Bercovici & Cauvin

ČLANAK 22

Društvo mora pomoći pojedincima da se slobodno razvijaju i da što bolje iskoriste sve mogućnosti koje njihova zemlja nudi.

ROGER I NJEGOVI LJUDI

Cyprien & Paka

© Dupuis 2018

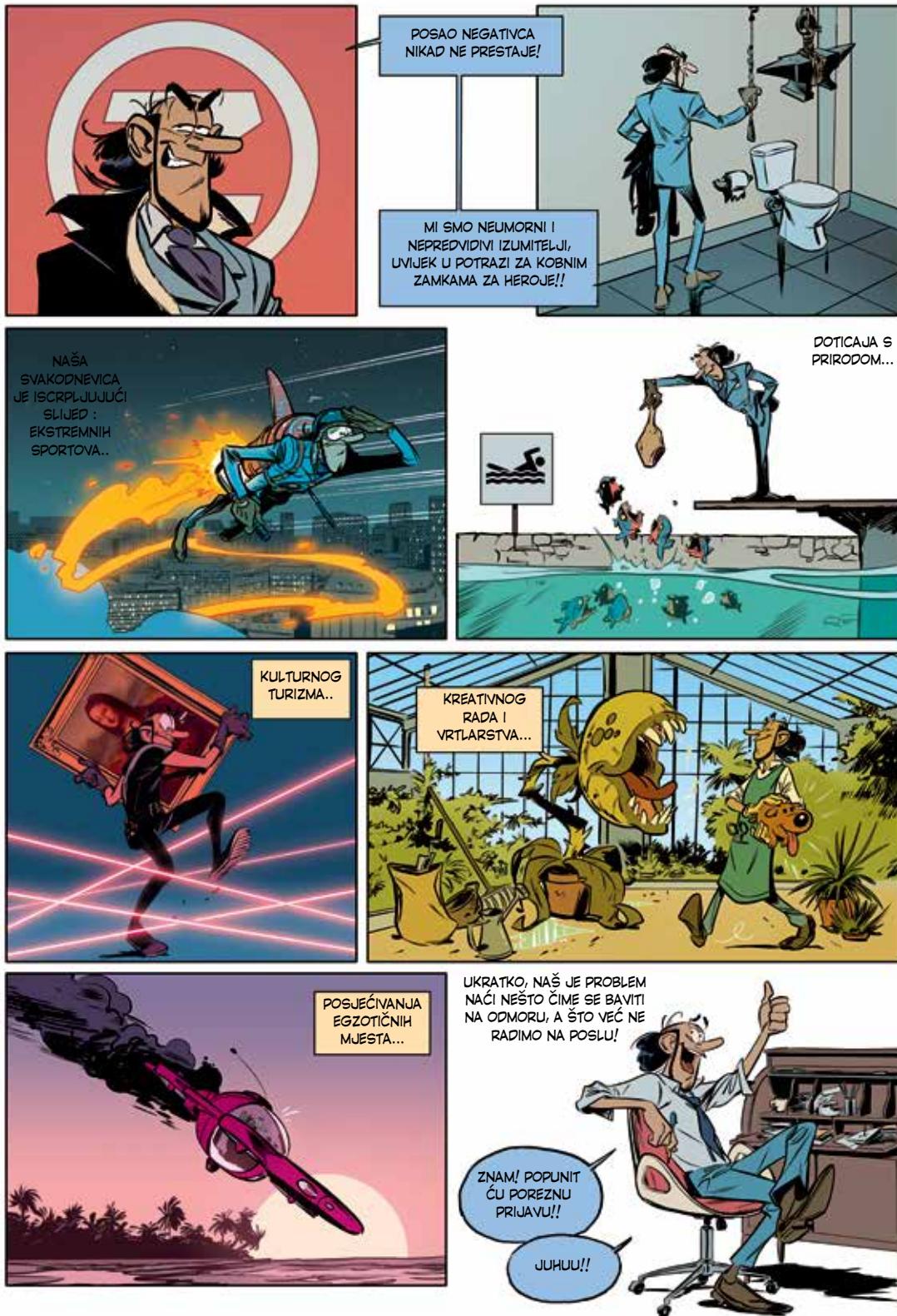
ČLANAK 23

Svatko ima pravo na rad, na slobodan izbor zaposlenja, na pravične i povoljne uvjete rada i na to da mu plaća osigurava životne uvjete da može skrbiti o svojoj obitelji. Svatko, bez razlike, ima pravo na jednaku plaću za jednak rad.

ZORGLUB

Jose Luis Munuera

© Duplilis 2018

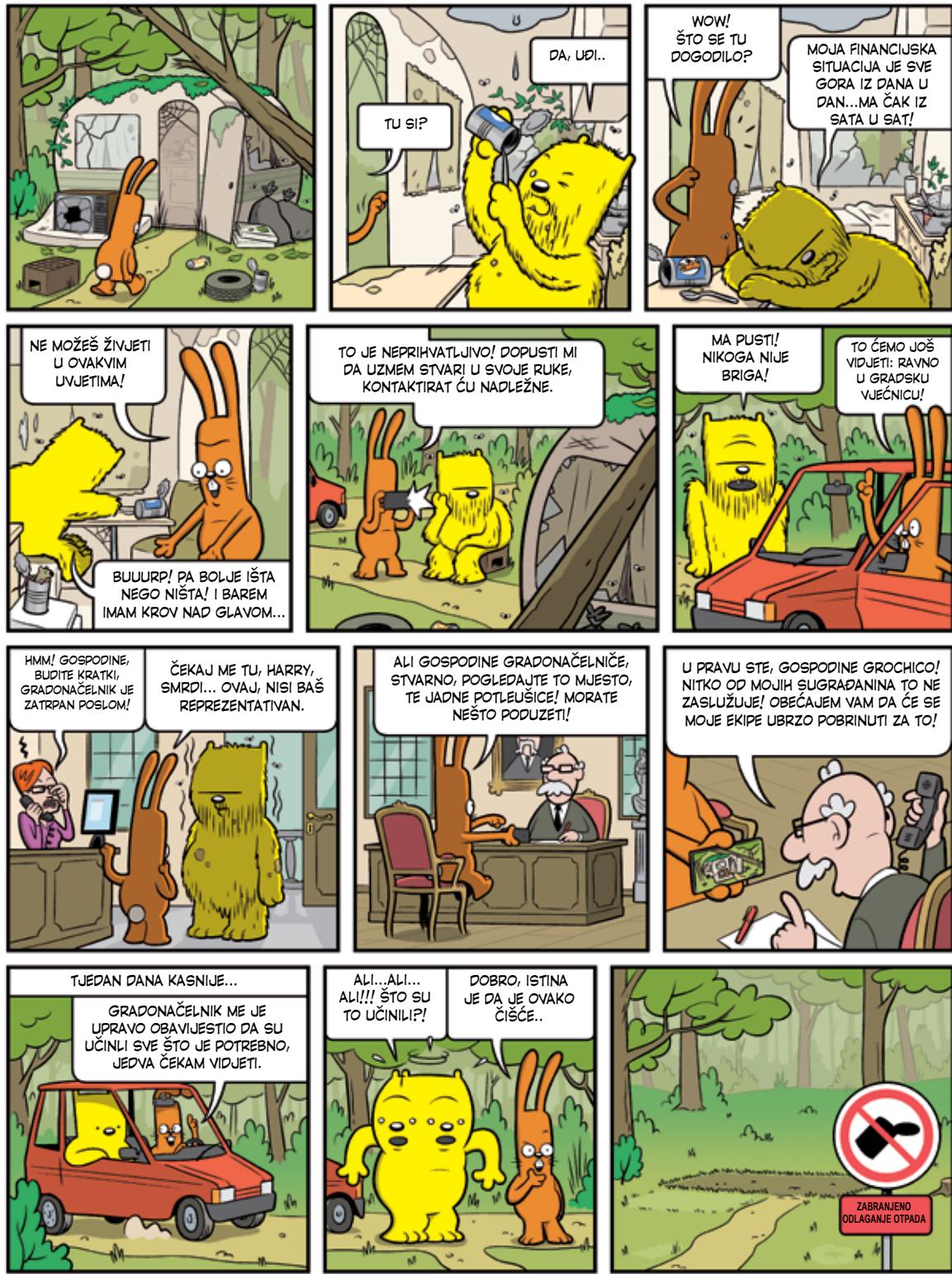
ČLANAK 24

Svatko ima pravo na odmor i dokolicu uključujući razumno ograničenje radnih sati i periodični plaćeni dopust.

HARRY

Benus

ČLANAK 25

Svatko ima pravo raspolagati onim što mu je potrebno kako on i njegova obitelj ne bi gladovali, bili beskućnici ili se razboljeli.

NELSON

Christophe Bertschy

ČLANAK 26

Svatko ima pravo ići u školu, nastaviti se obrazovati koliko je god moguće i učiti bez obzira na rasu, vjeru ili državljanstvo.

LUCKY LUKE

Achdé

© Lucky Comics, 2018

ČLANAK 27

Svatko ima pravo uživati u dobrobitima kulture, umjetnosti i znanosti u svojoj zajednici.

CUBITUS

Michel Rodrigue

© Le Lombard 2018

ČLANAK 28

Svatko ima pravo na društveni poredak koji ima ulogu zaštite.
Taj poredak bi trebao biti međunarodnog karaktera.

ČLANAK 29

Svatko ima odgovornost prema zajednici u kojoj je moguć razvitak njegove osobnosti. Zakon mora jamčiti temeljna prava. On mora omogućiti da poštivanje tih prava bude uzajamno.

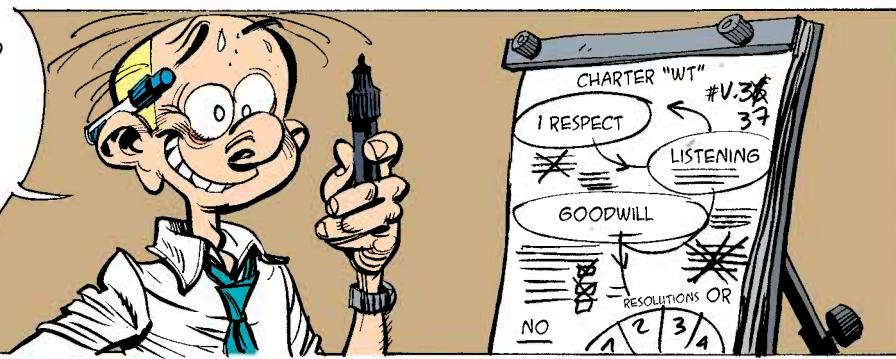

SPIROU I FANTASIO

Fabien Vehlmann & Yoann

OKEJ. NABELI SMO SVE STAVKE KOJE SMATRAMO VAŽNIMA: UVAŽAVANJE DRUGIH, POZORNO OSLUŠKIVANJE MOGUĆIH PROTURJEĆJA, DOBRA VOLJA...

NAPOKON SMO SE USUGLASILI OKO POVELJE "ZAJEDNIČKI ŽIVOT" U REDAKCIJU.

MOŽEMO BITI PONOSNI NA OVU SASTANAK! OVO ĆE NAM OMOGUĆITI DA SE IZBEGNU NEPOTREBNE TENZIJE IZMEĐU SURADNIKA...

ŽAO MI JE, SPIROU, ALI MORA POSTOJATI ŠEF KOJI ĆE NADZIRATI PROVODJENJE POVELJE. U PROTIVNOM ĆE NASTATI KAOS!

HM... O TOME SVEJEDNO MOŽEMO RASPRAVITI, ZAR NE?

DOSTA, SPIROU, KVARISIŠ OZRaćUJE OVOG POVIESNOG DOGAĐAJA!

MALO POŠTOVANJA ZA POVELJU! AKO DEBATI NE MOŽEŠ PRIDONIJETI, NI NE TREBAŠ NAM!

ZA NAŠE DIVNE PRINCIPE!

HURAA!

STARI MOJ, NISAM LI TI VEĆ REKAO DA JE ČOVJEK SAMO HRPA PROTURJEĆJA!

© Dupuis 2018

ČLANAK 30

Nijedan pojedinac niti institucija ne smiju djelovati na način da ugrožavaju prava navedena u Općoj deklaraciji o ljudskim pravima.

POSEBNO IZDANJE BROŠURE

Objavljeno u Zagrebu u listopadu 2019. godine

Izdavač hrvatskog izdanja: Kuća ljudskih prava Zagreb

Selska cesta 112 a/c, 10000 Zagreb

www.kucaljudskihprava.hr

Za izdavača: Ivan Novosel

Prijevod: Klara Kožul i Ivana Špika (Sveučilište u Zadru)

Redaktura: Vanda Mikšić

Prijelom i tisak: Web2Print (Hrvatska)

Ova brošura nastala je na temelju izložbe koju je realizirao Ured visokog povjerenika Ujedinjenih naroda za ljudska prava u partnerstvu s Le Journal SPIROU i podršku Wallonie-Bruxelles International. Brošura Spirou na hrvatskom jeziku nastala je u suradnji između Veleposlanstva Belgije u Zagrebu, Kuće ljudskih prava Zagreb i Wallonie-Bruxelles International. Svi dokumenti su © Dupuis, 2018., osim ako nije drugačije naznačeno. Mišljenja izražena na crtežima pripadaju isključivo autorima.

